

angeläget att lärarutbildningen för ett ämne som det här berörda ej onödigtvis fördröjes och att denna fråga behandlas i anslutning till gymnasiepropositionen. Åtgärden att i gymnasiepropositionen föreslå ett så utpräglat orienteringsämne som konst- och musikhistoria som övningsämne framstår som ett måhända nödtvunget provisorium och torde kunna omprövas i samband med den nödvändiga musikleärarreformen.

Med hänvisning till ovanstående hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen om reformering av de gymnasiala skolorna m. m. måtte uttala

att det som övningsämne föreslagna konst- och musikhistoria på det nya gymnasiet överföres till kategorien läroämnen, samt

att utbildningen av musikleärare för gymnasiet reformeras och leder till en ny examen med föreslagen benämning mus. mag.

Stockholm den 11 november 1964

Nils Kellgren

Oskar Lindkvist

Nr 1063

Av herr Mattsson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående reformering av de gymnasiala skolorna m. m.

(Lika lydande med motion nr 853 i Första kammaren)

Den förestående reformeringen av de gymnasiala skolformerna kommer att medföra betydande förändringar i anställning och tjänstgöring för vissa kategorier befattningshavare. Av övergången berörs inte bara lärare vid nuvarande gymnasier och högre allmänna läroverk utan även sådana som tjänstgör vid en rad andra skolformer. Departementschefen föreslår i proposition nr 171 vissa övergångsanordningar för lärare vid kommunala och statliga gymnasier, högre allmänna läroverk samt s. k. avvecklingskolor (kommunala flickskolor, praktiska kommunala realskolor, vissa handelskurser inom yrkesskolorna samt kommunala tekniska dagskolor).

Dessa övergångsanordningar har enligt vår mening ej fått en helt tillfredsställande utformning. Kretsen av avvecklingskolor har gjorts alltför

snäv, och vidare är situationen oklar för vissa ordinarie befattningshavare vid de högre allmänna läroverken.

För närvarande finns ett tjugofemtal skolenheter, vilka består av ett gymnasium och en realskola i förening och som således starkt påminner om de högre allmänna läroverken. De båda skolformerna är emellertid formellt fristående — som regel beroende på att huvudmannskapet är eller tidigare varit delat mellan stat och kommun. Någon skarp gränsdragning mellan skolformerna i personhänseende har dock ej förekommit. Tvärtom föreligger skyldighet för lärare vid den ena av skolformerna att tjänstgöra vid den andra, och endast som undantagsfall har t. ex. lärare utnämnda vid realskolan undervisat enbart vid den ena skolformen. Till den 1 juli 1962 existerade vidare en transportspärr mellan realskola och gymnasium, och möjligheterna att söka sig över från den ena skolformen till den andra har sedan transportspärren upphävdes varit begränsade.

De allmänna realskolorna betraktas som avvecklingsskolor till grundskolan, och lärarna vid dessa skolor har tidigare erbjudits tillfälle att övergå till tjänster inom det obligatoriska skolväsendet. Den reella situationen för lärarna vid de realskolor som samorganiserats med gymnasium påminner emellertid nära om den situation som råder för de ordinarie lärarna vid högre allmänt läroverk. Det sammanlagda antalet ordinarie adjunkter vid realskolor av berört slag kan beräknas uppgå till högst trehundra personer. Av dessa torde omkring 90 % faktiskt ha tjänstgjort på gymnasiet under något av de tre senaste åren. Innevarande läsår torde hälften av dem undervisa på gymnasiet i sådan omfattning, att antalet veckolektioner motsvarar mera än hälften av hel tjänst.

Vid de högre allmänna läroverken tjänstgör en grupp ordinarie lärare som befinner sig i en motsvarande situation. Ordinarie tjänster som ledigförklarats efter den 1 juli 1962 har nämligen inte placerats vid det högre allmänna läroverket utan vid antingen dess gymnasiedel eller dess realskoledel. Man har således fått en kategoriuppdelning motsvarande den som hela tiden existerat vid de tidigare nämnda realskolorna. De ordinarie adjunkterna tillhörande den vid realskoledelen av högre allmänt läroverk utnämnda kategorien torde uppgå till knappt tvåhundra personer, av vilka huvuddelen tjänstgör på gymnasiet.

Det är under de här redovisade omständigheterna starkt motiverat att bereda ordinarie lärare vid realskolor som samorganiserats med gymnasium samt ordinarie lärare som utnämnts vid realskoledelen av högre allmänt läroverk tillfälle att övergå till andra skolformer enligt samma principer som föreslås gälla för ordinarie lärare utnämnda vid högre allmänt läroverk.

Departementschefen föreslår att ordinarie lärare vid statligt gymnasium eller högre allmänt läroverk bör beredas tillfälle anmäla att han önskar övergå på motsvarande ordinarie tjänst vid det kommunala gymnasiet i kommunen eller, såvitt gäller adjunkt och övningslärare, även på tjänst

vid fackskolan, yrkesskolan eller grundskolan i kommunen. Detta förslag inrymmer till synes icke en grupp ordinarie lärare vid de högre allmänna läroverken, nämligen de drygt etthundra ämneslärarinnor, vilka innehar ordinarie tjänst vid högre allmänt läroverk. För ordinarie lärare med denna behörighet vid avvecklingsskola har föreslagits möjlighet att efter anmälan överföras till motsvarande tjänst vid fackskola, yrkesskola eller grundskola. Denna möjlighet bör självfallet även erbjudas ordinarie ämneslärarinna vid högre allmänt läroverk.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa,

I. att de föreslagna övergångsanordningarna för lärare kompletteras så att för *dels* ordinarie lärare vid allmän realskola, vilken utgör skolenhet tillsammans med statligt eller kommunalt gymnasium, *dels* ordinarie lärare, som utnämnts vid realskoledelen av högre allmänt läroverk, skall gälla samma övergångsvillkor som för ordinarie lärare vid statligt gymnasium eller högre allmänt läroverk;

II. att ordinarie ämneslärarinna vid högre allmänt läroverk beredes möjlighet att överföras till ordinarie tjänst vid fackskola, yrkesskola eller grundskola på samma villkor som föreslås för ordinarie ämneslärarinna vid avvecklingsskola.

Stockholm den 12 november 1964

Lennart Mattsson

Anders Dahlgren

Arne Magnusson
i Nennesholm

Per Svensson
i Stenkyrka